

VERENIGING TOT BEHOUD VAN HET LINGELANDSCHAP

Postbus 131, 4190 CC Geldermalsen

E-mail: contact@lingelandschap.nl

Website: www.lingelandschap.nl

IBAN: NL33 RABO 0313 1332 12

Aan de raad van de gemeente West Betuwe
Gemeente West Betuwe
Postbus 112
4190 CC Geldermalsen

Geldermalsen, 2 november 2025

betreft: beeldvormende raadsvergadering 4 november 2025 over het onderwerp Strategieplan ODR

Geachte leden van de gemeenteraad

Aanstaande dinsdag op 4 november heeft u een beeldvormende vergadering waarin door de ODR plannen zullen worden gepresenteerd, hoe VTH-beleid van de komende jaren zal moeten worden vormgegeven.

Als Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap(VBL) willen wij u laten weten, dat de VBL met en door het huidige VTH-beleid steeds meer problemen constateert in ons werkgebied, en dus ook in de gemeente West Betuwe.

Er wordt illegaal gebouwd tot hele woningen aan toe. Er worden bomen, en hele authentieke populierenbosjes gekapt. Herplantplicht wordt niet nagekomen en worden ook niet gehandhaafd. Natuurgebiedjes, waaronder een eendenkooi, worden vernietigd. Meldingen van gestort asfalt in de berm worden genegeerd. Overal op Lingelandjes zien wij caravans, schuurtjes, afdakjes ontstaan. Soms zorgvuldig verborgen achter struiken. De eigenaren van de Lingelandjes weten waarschijnlijk best, dat al die bouwwerkjes en bouwwerken illegaal zijn. Er wordt dan ook geen omgevingsvergunning voor aangevraagd. Leden van de VBL melden bij ons dat bij wel verstrekte omgevingsvergunningen anders of meer wordt gebouwd.

Hoe kan dat nou, waarom is er zo weinig toezicht, controle en handhaving? Waarom komen ambtenaren van de gemeente of van de ODR zelden of nooit op locatie?

Door **de VTH-nota 2022-2025** eens goed door te nemen, ontdekte onze Vereniging dat al deze misstanden niet worden veroorzaakt door onvoldoende personeel. Het is geen ondeskundigheid. **Het is beleid!**

Uit de VTH 2022-2025:

“Om proactief, efficiënt en effectief onze toezichtcapaciteit in te kunnen zetten (...),verzamelen we data en analyseren we deze. Wat zijn de risicovolle activiteiten, aspecten, bedrijven, gebieden etc.? Op deze wijze kunnen we beter voorspellen waar inzet van toezicht nodig is of wordt. En kunnen we ook beter inschatten welke aanpak noodzakelijk is: gaan we fysiek langs (alleen of met een partner), houden we administratief toezicht of zetten we bepaalde (innovatieve) middelen in? Kortom: door het gebruik van data-analyse kunnen we ‘slimmer’ toezicht houden”.

En elders in diezelfde VTH-nota: *“Tegelijkertijd betekent dat ook dat we de activiteiten waarvan we het risico laag schatten, minder prioriteit geven. Bij die activiteiten doen we uiteraard wat wettelijk moet (zoals het toetsen van een vergunningaanvraag en uitvoering geven aan onze beginselplicht tot handhaven), maar we zullen vergunningen op die aspecten (globaal) toetsen, toezicht (globaal) uitvoeren en handhaven slechts als daartoe wordt verzocht door een belanghebbende.”*

U leest het goed: alleen activiteiten met een hoog afbreukrisico worden behoorlijk gevolgd, wordt er toezicht op gehouden en mogelijk soms gehandhaafd. Alle activiteiten met een gemiddeld risico of laag risico worden vanachter een bureau bekeken en er wordt géén toezicht in het veld gehouden. De ODR mag van de Nota VTH-beleid alleen acteren op meldingen van derden, mag niet uit zichzelf toezicht houden.

Dit *efficiënte* beleid heeft een aantal onverwachte bijwerkingen. Als VBL constateren we de volgende feiten:

Bijwerking 1: Er wordt vaker geen omgevingsvergunning aangevraagd

Voor activiteit, voor bouwen en verbouwen wordt door de burger steeds vaker gewoon geen vergunning meer aangevraagd. Of hoogstens een beperkte vergunning en dan voer je dat heel anders uit. Wie doet je wat? De ODR komt toch niet kijken, een extra schuur op de hof, een tuinhuis of een afdak op je Lingelandje is knap handig! En als er iemand wél heeft geklikt bij de ODR, dan móét de overheid toch afwegen of ze het illegale bouwsel, het terras boven het water, de extra dakkapel kunnen *legaliseren*. Iets waarvoor geen omgevingsvergunning zou zijn verleend, mag dan blijven staan

Bijwerking 2: Het vertrouwen in de overheid gaat nog meer omlaag.

Voor de VBL voelt het bewust kiezen voor een *efficiënt* handhavingsbeleid, dat alleen handhaaft bij zaken met een hoog risico en niet bij projecten met een gemiddeld of laag risico, bijzonder onrechtvaardig. Hoe eerlijk is dit ten opzichte van inwoners of bedrijven die zich wél aan de regels houden, die wél de milieuvoorschriften naleven, die níet steeds de mazen van de wet opzoeken? En dit soort ervaringen praten zichzelf snel rond. Roddelverhalen zijn niet per sé onjuist! Wat doet dat met het vertrouwen in de overheid?

Bijwerking 3: Goedkoop blijkt soms duurkoop

Soms leiden de onwenselijke ontwikkelingen, waarbij niet of te laat is toegezien bij de aanvang van het werk, of waarbij alleen vanachter een bureau is gecontroleerd of aangevoerde grond wel een certificaat ‘schoon genoeg’ had, achteraf tot hoge kosten voor de gemeente. Als bij de aanvang van het werk bij een werk in Spijk meteen was toegezien op een correcte uitvoering van het werk (20 jaar geleden was dit toezicht nog heel gewoon!), had de ambtenaar kunnen zien, dat zonder enige voorziening staalslakken op de kale grond werden gestort.

Als bij een werk in Hellouw bij de aanvang van het werk een toeziend ambtenaar even had gevraagd waar precies ‘enige’ egalisatiewerken zouden worden aangebracht, had hij het antwoord kunnen krijgen: we verhogen niet hier en daar een beetje zoals de vergunning toestaat- we leggen over het

hele terrein een meter hoge grondlaag aan. Achteraf moeten allerlei nadere onderzoeken worden gedaan voor rekening van de gemeente. Vervuiling moet -vaak op kosten van de gemeente- worden opgeruimd. Ook moet er soms worden geprocedeerd. Hier lijken efficiënt vergunning verlenen, efficiënt toezien en gericht (niet) controleren misschien wel *goedkoop*, maar blijken soms rampzalige *duurkoop*.

Bijwerking 4: Politie spelen vinden burgers en de VBL niet leuk en is soms gevaarlijk.

Niemand houdt ervan klikspaan te spelen. Je krijgt ruzie met de burens of met bedrijven. Je wordt bij een tweede melding, door ambtenaren al behandeld als querulant. Het is de schuld van de klikspaan dat onderzoeken stagneren! En sommige overtreders weten de klikspaan te vinden! De VBL heeft het vermoeden dat tenminste in drie gevallen vernielingen die zijn aangericht, voortkomen uit meldingen door leden van de VBL van misstanden. We willen niet dramatisch doen, maar wanneer gaan er ernstiger dingen gebeuren? De werkwijze van de ODR ("handhaven slechts als daartoe wordt verzocht door een belanghebbende.") is vast efficiënt voor de overheid, maar de consequentie -het hebben van angst voor wraaknemingen - is voor rekening van de derden.

Als dinsdag 4 november door de ODR wordt verteld hoe het VTH-beleid vanaf 2026 er uit gaat zien, zouden wij het op prijs stellen als u vraagt of de ODR zich heeft gerealiseerd, wat de onbedoelde bijwerkingen zijn geweest van het efficiënte VTH-beleid 2022-2025. Was dit voor de ODR reden om de toekomstplannen voor VTH 2026-2029 bij te stellen?

En laat u B&W eens in beeld brengen, welke kosten de gemeente heeft moeten maken voor wat betreft het herstellen van ontstane fouten. En wat het gekost zou hebben om de regel: 'de aanvang van het werk moet worden gemeld en met de uitvoering moet gewacht worden tot de toezienend ambtenaar het startsein heeft gegeven', weer in te voeren. En dat ook bij werken met een gemiddeld en laag risico.

Ook onschuldige werken kunnen achteraf een zeer groot risico hebben opgeleverd!

Als u nog vragen hebt, dan willen we graag met u overleggen.

Met vriendelijke groet,

Getekend namens het bestuur van Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap en voor deze bij volmacht

Secretaris VBL

contact@lingelandschap.nl

'Deze brief is elektronisch vastgesteld en daarom niet ondertekend.

